

Aaladaha Health Care Directives

Aalada Health Care Directive: Maxay tahay?

Aalada Health Care Directive (HCD) waa aalad sharci ah oo muujisa dookhyada caafimaadka iyo qiyamka, iyo/ama magacaabaya go'aan qaade daryeel caafimaad, hubinta in shakhsiga (maamulaha) uu helo daryeelka caafimaad ee uu rabo xitaa haddii aysan awoodin inay ka qaybqaataan go'aan gaarista. Si fudud ayaa loo buri karaa ama loo cusboonaysiin karaa haddii dookhyada qofka ee wakiilka ama tilmaamaha daryeelka caafimaadku isbedelaan.

Sharciga Minnesota wuxuu u baahan yahay HCD inay:

- Ahaato mid qoraal ah
- Lahaato taariikh
- Sheegto magaca qofka buuxinaya ee awooda u leh inuu fahmo
- Magacoowdo wakiil ama uu ku jiro tilmaamo daryeel caafimaad (ama labadaba)
- Ka marag furaan ama la nootaayo

Maxay muhiim u tahay?

Go'aamada daryeelka caafimaadku waxay ka mid yihiin noocyada go'aamada shakhsi ahaaneed iyo kuwa muhiimka ah ee aan wajahno. Haddii ay dhacdo dhibaato daryeel caafimaad, dadka aan lahayn HCD waxay la kulmi karaan caqabado xagga helitaanka daryeelka ay rabaan:

- Daryeel-bixiyayaasha iyo qoysasku waa inay qiyaasaan rabitaanka qofka.
- Daryeel-bixiyayaasha daryeelka waxa laga yaabaa inay u jeestaan xubnaha qoyska oo laga yaabo in qofku aanu door bidin inuu go'aamo gaadho, ama laga yaabo inay u baahdaan xubnaha qoyska inay raadsadaan mas'uuliyad ka hor intaanay socon.

Qofka leh HCD, dookhyada qofka si cad ayaa looga hadlay:

- Magacaabista wakiilka waxa ay la xidhiidhaa qofka uu rabo in uu noqdo go'aanqaadayaal.
- Badanaa waxaa lagu tilmaamaa hadiyad la siiyo xubnaha qoyska, HCDs waxay yareyn kartaa xanuunka iyo walbahaarka xubnaha qoyska ee la kulma go'aan u gaarista qof aan hadli karin.
- Tilmaamaha daryeelka caafimaadku waxay xaqiijinayaan in rabitaanka qofka in la yaqaan oo ay raacaan heerka ay suurtagalka ka tahay xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka.
- Doorashada wakiilka daryeelka caafimaadku waxa ay ka hortagi kartaa dooda qoyska iyada oo si cad u tusa qofka uu rabo in uu go'aan ka gaadho haddii aanay awoodin.

Sidee ayay u shaqaysaa?

Qof kasta oo ka weyn 18, oo awood u leh inuu fahmo macnaha waxa ay saxiixayaan, wuxuu ka faa'iideysan karaa dhammaystirka HCD. Dadka qaba caqabadaha garashada, garaadka, ama maskaxda waxaa laga yaabaa inay awoodaan inay magacaabaan wakiil, xitaa haddii aysan awood u lahayn inay fahmaan tilmaamaha daryeelka caafimaad ee adag. Dadka kale ayaa qofka ka caawin kara inuu buuxiyo dukumeentiga.

Awoodda dukumeentiga waxaa badanaa la kiciyaa marka dhakhtarka xaadirka ah, kaaliyaha takhtarka, ama kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan ay sheegaan in qofku aanu awood u lahayn inuu sameeyo go'aan daryeel caafimaad oo gaar ah. Dukumeentigu waxa kale oo uu sheegi karaa doorasho ka duwan kan kicin doona maamulka, sida hoggaamiyaha ruuxiga ah, kaas oo laga yaabo in uu muhiim u yahay dhaqamada ama diimaha qaarkood. Haddii qofku dib u helo awoodda uu ku samayn karo go'aannada sida ay go'aamiyeen xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka, doorka wakiilka daryeelka caafimaadku wuu dhammaanayaa. Waqti kasta, qofku wuxuu waydiisan karaa wakiilka inuu sii wado gacan ka gaysashada go'aan gaarista.

Xidhiidhka kala dhexeeya Mas'uulka

HCD-yadu waa beddelka sharciga ah ee ilaalinta; sidaas darteed, mas'uulnimada waa in dhif ah loo baahan yahay haddii uu jiro dardaraan daryeel caafimaad oo sax ah.

Haddii codsiga mas'uulka la xareeyo, Maxkamaddu waa inay tixgelisaa wakiilka daryeelka caafimaadka ee la magacaabay inuu leeyahay mudnaanta ugu sarreysa oo dhanka ballanta ah waana inaysan u magacaabin qof kale mas'uul iyada oo aan caddayn in wakiilka daryeelka caafimaadku aanu awoodin inuu ku shaqeeyo danaha ugu wanaagsan ee qofka.

Miyaad Ogtahay?

- HCD waxay qaadataa booska Dardaaranka Nool. Minnesota wali waxay aqoonsan tahay Dardaaranno Nool oo la dhammaystiray kahor 8/1998; si kastaba ha ahaatee, HCD waa dukumeenti aad u dhamaystiran oo si weyn loo isticmaalo.
- Awoodda caadiga ah ee HCD waxay u oggolaanaysaa wakiilka awoodda inuu go'aan ka gaaro meesha uu qofku ku noolaan doono oo uu helo daryeel iyo taageero marka xulashooyinkaas ay la xiriiraan baahiyaha daryeelka caafimaadka.
- Wakiilka daryeelka caafimaadku wuxuu awood u leeyahay inuu dib u eego diiwaanka caafimaadka qofka oo uu leeyahay xuquuq la mid ah shaacinta xogta caafimaadka gaarka ah ee qofka.
- Qofku wuxuu waydiisan karaa wakiilkiisa daryeelka caafimaadka inuu wax ka qabto, xitaa haddii qofku weli awood leeyahay.
- HCD-da ugu danbeeya ayaa loo arkaa midka saxda ah.
- Tilmaamaha daryeelka caafimaadka waxaa caadi ahaan loo maleynayaa inay yihiin xulashooyin lagu xaddidayo waxqabadada nololeed ee lagu ilaalinayo daryeelka raaxada, laakiin tilmaamuhu waxay sidoo kale muujin karaan doorbidyada helitaanka dhammaan waxqabadada caafimaadka ee jira, iyada oo aan loo eegin sida xooggan.
- HCD-yada waxaa loo habayn karaa si ay wax uga qabtaan qiyamka gaarka ah ee qofka, rabitaankiisa, aragtiyaha dhaqameed iyo shuruudaha, iyo in ka badan.

Tilmaamo iyo Khayraad Dheeraad ah

Ilaha lagu caawiyo shakhsiyaadka inay muujiyaan rabitaankooda daryeel caafimaad, oo ay ku jiraan luqadda la soo jeediyay, ayaa laga heli karaa halkan barta www.honoringchoices.org.

Fadlan ogoow: luuqadaha qaar, sida kuwa ay ku hadlaan Af Hmong ama Af Soomaali, ayaa inta badan lagu hadlaa, lama qorin. Markaa, odayaashu waxa laga yaabaa inaanay garanayn sida loo akhriyo ama loogu qoro afkooda. Sidoo kale, iyadoo dadku ay ku buuxin karaan awaamiirta afkooda, waxaa lagula talinayaa in lagu turjumo Ingiriisiga si loo hubiyo in daryeel-bixiyayaasha Af Ingiriisiga ku hadla ay fahmi karaan dookhyadooda.

Wixii Kaalmo Dheeraad ah

Wixii macluumaad dheeraad ah ama la tashi ah, fadlan la xiriir ilaha VOA ee soo socda:

Center for Excellence oo la Iskaga caawiyo Go'aan Gaarida

☎ **Khadka Laga helo Xogaha Daryeelka Ilmaha:** 952-945-4174 (khadka lacag la'aanta ah 844-333-1748)

✉ **Iimayl:** cesdm@voamn.org

🌐 **Websaydka:** www.voamnwi.org/cesdm

